

Deling, bør der meget mere ved Seminarierne lægges langt større Vægt end hidtil paa det ene af Fagene, praktist Færdighed. Der bør begyndes dermed allerede i I Kl. med 2 ugentlige Timer, i II Kl. kan der maaske næppe blive Tid til mere end 1 ugentlig Time af Hensyn til 1ste Dels Fagene; men i III Kl. bør der saa formentlig anvendes 6 ugentlige Timer dertil. Anknytted der saa en virkelig Mønsterkole til Seminariet, og gøres der Alvor af Fordringen om et helt Aars Ovelse hos en Lærer, inden Eleverne kunne blive optagne paa Seminariet, ville de unge Mennesker sikkert have langt rigere Udbytte af denne Undervisning under kyndig Vejledning end af indtil 3 Aars Ovelse paa egen Haand uden en dygtig Vejleder, der kan sibe de mange Kanter.

At der tillige ved Friseminarierne maa paa den ene eller anden af de to i Ministeriets Skrivelse omtalte Maader sørges for en lignende Vejledning i dette Fag som ved Statsseminarierne, vil jo gøre Undervisningen ved disse saa meget desto bedre, da det ogsaa maa tages i Betragtning, at en rationel Undervisning i praktist Færdighed paa mange Maader støtter Undervisningen i andre Fag, særlig i Religion og Danst.

Spøds Pædagogik angaar, kunde man formentlig uden Stæde sætte Fordringerne i dette Fag noget ned, men saa lade det saa vel som Proven i praktist Færdighed vedblivende høre med til den afsluttende Prøve.

III. Om det sidste Spørgsmaal: I hvilket Omfang der kan ydes Friseminariernes Statsunderstøttelse uden derved at skabe en skadelig Konkurrence for Statsseminarierne, mener jeg, at et forøget Statstilskud til Friseminarierne bør gøres afhængigt af, at der sker en Forandring af de nuværende Forhold. Thi Friseminariernes Konkurrence er allerede generende for Statsseminarierne af flere Grunde — jeg skal saaledes eksempelvis anføre, at flere af dem ligger i Bjerne, af hvilke særlig Kjøbenhavn altid vil øve en dragende Magt over Ungdommen, nogle avertere, at de kunne gøre Eleverne færdige paa forholdsvist kort Tid o. lign. Hvis Friseminarierne nu tilmed ved Hjælp af et forøget Statstilskud kunde byde deres Elever betydelig Moderation i Undervisningspengene foruden den større Frihed i forskellige Retninger, vilde Konkurrencen utvivlsomt blive skadelig for Statsseminarierne. Men bliver der tillagt Seminarierne Eksamensret, vil der formentlig intet være til Hinder for at tilskaa de Friseminariet, der kunne og ville opfylde de Betingelser, der vel nødvendigt maa stilles for Opnaaelsen af denne Eksamensret, en Understøttelse, der kunde erstatte dem, de derved bragte Ofre. Som saadanne Betingelser tør jeg maaske nævne: 1) At Seminarierne kun maatte optage Elever til I Kl. og kun ved Undervisningsaarets Begyndelse. (Undtagelser kunde vel gøres med Elever, der kom fra et andet anerkendt Seminarium, og med Aspiranter, der havde taget Artium eller Alm. Forberedelseseksamen og bestode Optagelsesprøven tilfredsstillende.) 2) At de med Hensyn til Elevantal, Ovelseskole og andet opfyldte visse af Ministeriet fastsatte Fordringer. 3) at de underlæstede sig Tilsyn af en Seminarieinspektør. Naar disse Betingelser stilledes, og det kun blev et bestemt, begrænset Antal Friseminariet, der kunde faa Eksamensret, turde det vistnok tilraades, at der tilstodes de Friseminariet, som opfyldte dem, et forøget Statstilskud omtrent i det Omfang, som er nævnt i Andragende af Januar 1892 fra Seminarieforsøgerne B. Boffen og P. S. M. Winther. Thi en Konkurrence med et begrænset Antal dygtige Friseminariet vil efter min Mening kun virke i god Forstand, inciterende paa Statsseminariet.

Kaunm, den 15de Oktober 1892.

Underdanigst

Johs. B. Faartoft.